

Επιστημονική ονομασία: *Thunnus thynnus*

Ελληνική ονομασία: Ερυθρός Τόνος, Τόνος, κυανόπτερος τόνος

Αγγλική ονομασία: Atlantic Bluefin tuna

Ο ερυθρός τόνος είναι ένα από τα μεγαλύτερα ψάρια με οστέινο σκελετό που κολυμπούν στον ωκεανό. Αν και συνήθως τα ενήλικα άτομα έχουν περίπου 2 μέτρα μήκος και βάρος 250 κιλά, συχνά ξεπερνούν σε μήκος ακόμα και τα 4 μέτρα. Ο βαρύτερος εκπρόσωπος του είδους που καταγράφηκε ποτέ ζύγιζε ούτε λίγο ούτε πολύ 679 κιλά.

Κατά κανόνα, τα ψάρια είναι εξώθερμα, δηλαδή η θερμότητα που καθορίζει τη θερμοκρασία του σώματός τους προέρχεται από το εξωτερικό περιβάλλον και όχι από το μεταβολισμό τους. Με τον τόνο δεν συμβαίνει το ίδιο. Το κυκλοφορικό του σύστημα του επιτρέπει να διατηρεί μέχρι και το 95% της θερμότητας που παράγουν οι μύες του, γεγονός που του δίνει μεγάλη ανεξαρτησία στις κινήσεις και στο μεταναστευτικό ταξίδι του. Η εσωτερική του θερμοκρασία ευνοεί τη μυϊκή του απόδοση, διευκολύνει την πέψη του και τον βοηθά να προσαρμόζεται στις εκάστοτε συνθήκες του υδάτινου περιβάλλοντός του.

Γι' αυτόν το λόγο, εξάλλου, είναι ικανός να διασχίσει τον Ατλαντικό μέσα σε μόλις δέκα ημέρες, ενώ έχει διαπιστωθεί ότι αρκετοί τόνοι διανύουν αυτή την απόσταση περισσότερες από μία φορές κάθε χρόνο. Όταν κυνηγά τη λεία του ή προσπαθεί να αποφύγει τους θηρευτές του, αναπτύσσει ταχύτητες έως και 100 χλμ. την ώρα. Κολυμπώντας, μπορεί να φτάσει σε αρκετά μεγάλα βάθη (1.000 μ.).

Γενικά, η αναπαραγωγική περίοδος του ερυθρού τόνου διαρκεί από τον Μάιο μέχρι και τον Ιούνιο. Λόγω του ότι η περίοδος της ωοτοκίας του είναι ιδιαίτερα μικρή, γεννά έως και 40 εκατομμύρια αυγά κάθε φορά. Η πιθανότητα μια προνύμφη να καταφέρει να ενηλικιωθεί είναι 1 προς 40.000.000. Οι τόνοι που τελικώς επιβιώνουν μπορεί να ζήσουν μέχρι και σαράντα χρόνια.

Εξωτερικά χαρακτηριστικά

Το σώμα του συγκεκριμένου τόνου είναι παχύτερο στη μέση της βάσης του πρώτου ραχιαίου πτερυγίου. Το χρώμα της πλάτης είναι σκούρο μπλε ενώ οι χαμηλότερες πλευρές και η κοιλιά έχουν χρώμα άσπρο γυαλιστερό.

Το πρώτο ραχιαίο πτερύγιο είναι συνήθως κίτρινο αλλά υπάρχουν ορισμένες φορές που είναι μπλε. Το δεύτερο ραχιαίο πτερύγιο το οποίο είναι μακρύτερο από το πρώτο, είναι κόκκινο-καφετί. Το εδρικό πτερύγιο είναι και αυτό κίτρινο με μαύρες άκρες.

Βιολογία και πληθυσμιακές μελέτες

Ανάμεσα σε όλα τα είδη τόνου, ο ερυθρός έχει την μεγαλύτερη γεωγραφική κατανομή και είναι το μόνο μεγάλο πελαγικό ψάρι που ζει μόνιμα στα νερά του Ατλαντικού Ωκεανού.

Έχει παρατηρηθεί ότι οι τόνοι αυτοί προτιμούν τα επιφανειακά νερά στην ανοιχτή θάλασσα και στα παράκτια μέρη αλλά συχνά βουτούν σε βάθη των 500 με 1000 μέτρων.

Η μετανάστευση του τόνου περιλαμβάνει μία διαδρομή η οποία ξεκινά από τον Βόρειο Ατλαντικό και καταλήγει στην Μεσόγειο σε νερά γύρω από την Σικελία. Στην συνέχεια επιστρέφει στον Βόρειο Ατλαντικό μέσω του ίδιου δρομολογίου.

Δίαιτα

Όπως και τα περισσότερα ψάρια, έτσι και το προνυμφικό στάδιο του ερυθρού τόνου τρέφεται με μικρό φυτοπλαγκτόν και με κωπήποδα. Όπως και τα περισσότερα είδη τόνου, οι ανήλικοι και ενήλικοι ερυθροί τόνοι είναι ευκαιριακοί θηρευτές και κυνηγούν περισσότερα από 20 είδη ψαριών. Η διαίτά τους περιλαμβάνει κνιδόζωα, χταπόδια, καβούρια και σφουγγάρια. Γενικά, οι ανήλικοι τόνοι τρέφονται περισσότερο με καρκινοειδή, ψάρια και κεφαλόποδα ενώ οι ενήλικοι του είδους τρέφονται κυρίως με ψάρια με προτίμηση στις ρέγκες, τις αντσούγιες, παπαλίνες και σκουμπριά.

Αναπαραγωγή

Μελέτες δείχνουν ο θηλυκός ερυθρός τόνος μπορεί να παράγει μέχρι και 40 εκατομμύρια αυγά τόνου. Ο ερυθρός τόνος ωοτοκεί σε δύο τελείως διαφορετικές περιοχές. Η μία βάση ωοτοκίας βρίσκεται στην δυτική Μεσόγειο. Η άλλη σημαντική βάση ωοτοκίας του ερυθρού τόνου είναι ο Κόλπος του Μεξικού. Αποτελέσματα από δορυφόρους και παρατηρήσεις διαφόρων ψαράδων δείχνουν ότι παρόλο που οι τόνοι εξαπλώνονται και διασκορπίζονται σε όλο τον Ατλαντικό Ωκεανό, επιστρέφουν στο ίδιο μέρος για να αναπαραχθούν.

Έχει παρατηρηθεί ότι οι πληθυσμοί του ερυθρού τόνου στον δυτικό και ανατολικό Ατλαντικό ωριμάζουν σε διαφορετικές ηλικίες. Μάλιστα, μελέτες έχουν δείξει ότι οι τόνοι που γεννιούνται στον ανατολικό Ατλαντικό ωριμάζουν 1 ή 2 έτη νωρίτερα από εκείνα που γεννιούνται στον δυτικό Ατλαντικό.

Ο ερυθρός τόνος σήμερα

Υπολογίζεται ότι περισσότερο από το 80% των πληθυσμών του ερυθρού τόνου παγκοσμίως έχουν ήδη αλιευθεί και το είδος κινδυνεύει με εξαφάνιση αν δεν τερματιστούν άμεσα οι αλιευτικές δραστηριότητες.

Μεγάλες ποσότητες των αλιευμένων ερυθρών τόνων οδηγούνται σε εκτροφεία με σκοπό την πάχυνση πριν πουληθούν στην προσοδοφόρα αγορά της Ιαπωνίας.